

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Marcel Smochin reprezentat de avocatul Angela Corjan,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Marcel Smochin împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, terț executorul judecătoresc Nicolae Zmeu cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a reexamina plângerea,

împotriva încheierii din data de 28 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău.

*(Dosarul nr. 3r-175/24
Nr. PIGD 2-22166159-01-3r-25072024)*

Neprezentarea motivării apelului în termenul prevăzut la art.232, alin. (2) din Codul administrativ.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. V. Sîrbu
Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan

02 octombrie 2024

Textul corespunde cu originalul

Examinând în lipsa părților recursul depus de către Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Angela Corjan,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 14 noiembrie 2022 Marcel Smochin a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, terț executorul judecătoresc Nicolae Zmeu cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a reexamina plângerea.

2. Prin hotărârea din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins acțiunea în contencios administrativ depusă de Marcel Smochin împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, terț executorul judecătoresc Nicolae Zmeu cu privire la anularea deciziei nr. 164 din 26 septembrie 2022, cu obligarea reexaminării plângerilor lui Marcel Smochin conform cadrului legal, ca neîntemeiată.

3. Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, în data de 26 decembrie 2023, Marcel Smochin a declarat apel nemotivat, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii contestate.

4. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 28 mai 2024 a declarat inadmisibil apelul depus de către Marcel Smochin, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termen.

5. În data de 01 iulie 2024 Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Angela Corjan, a depus recurs împotriva încheierii din data de 28 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu trimiterea cauzei la examinare în ordine de apel, în alt complet de judecată.

6. În motivarea recursului Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Angela Corjan, a invocat dezacordul cu soluția adoptată de către instanța de apel, menționând că la materialele dosarului nu este prezentă dovada de notificării a hotărârii motivate, astfel este în drept să conteste soluția pronunțată de instanța de fond odată cu comunicarea hotărârii motivate prin orice mijloc prevăzut de legislația procedurală.

7. Mai mult, în motivarea încheierii, instanța de apel a făcut trimitere la pct. 82 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr.1457 din 30 decembrie 2016, însă nu a reținut că în data de 17 aprilie 2024 scrisoarea adresată lui Marcel Smochin a fost

returnată instanței de judecată, deoarece nu a fost reclamată. Drept urmare, avizul poștal se consideră ne înmănat, deci nu s-a respectat procedura de notificare.

8. În opinia recurentului, instanța a ajuns la o concluzie pripită și eronată că apelantul nu a depus toată diligența pentru a se conforma cerințelor curții de apel.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 24, alin. (1) din Codul administrativ stabilește că:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

10. Art. 63, alin. (1) din Codul administrativ reglementează că:

„Calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art.383–390 din Codul civil.”

11. Art. 97, alin. (1), alin. (2) și alin. (3), lit. c) din Codul administrativ prevede că:

„Notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege metoda de notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.”

12. Art. 103, lit. a) din Codul administrativ relevă că:

„Dacă persoana care urmează a fi notificată nu este găsită în locuința sa, în spațiile sale de activitate sau într-o instituție comunitară în care locuiește, înscrisul poate fi notificat: în locuința acesteia – unui membru matur de familie, unei persoane care lucrează pentru familie sau unei persoane mature care locuiește permanent acolo.”

13. Art. 104 din Codul administrativ statuează că:

„Dacă notificarea nu poate fi efectuată conform art.103, lit. a) sau b), înscrisul de notificat poate fi introdus într-o cutie poștală ce aparține locuinței sau spațiilor de activitate ale persoanei care urmează a fi notificată sau într-un dispozitiv asemănător pe care aceasta l-a instalat pentru recepționarea poștei și care în mod obișnuit este potrivit pentru o păstrare sigură. Persoana care efectuează notificarea menționează data notificării pe plicul înscrisului de notificat. Odată cu depunerea conform alin.(1), înscrisul se consideră notificat.”

14. Art. 105, alin. (1) și alin. (2) din Codul administrativ statuează că:

„Dacă notificarea nu poate fi efectuată conform art.103, lit. c) sau art.104, înscrisul de notificat poate fi depus la oficiul poștal în a cărui circumscripție se află locul notificării. Persoana care efectuează notificarea menționează data notificării pe plicul înscrisului de notificat. Despre depunere se întocmește o înștiințare scrisă, care se atașează la ușa locuinței persoanei ce urmează a fi notificată, la ușa spațiilor ei de activitate sau la ușa instituției comunitare în care locuiește. Înștiințarea trebuie să conțină data atașării,

denumirea și adresa oficiului poștal la care se depune înscrisul de notificat, precum și date despre durata termenului de păstrare și începutul curgerii acestuia.”

15. Art. 191, alin. (5), lit. b) din Codul administrativ reglementează următoarele:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

16. Art. 232, alin. (2) din Codul administrativ statuează că:

„Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

17. Art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).”

18. Art. 241, alin. (1) din Codul administrativ relevă că:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

19. Art. 242 din Codul administrativ reglementează că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.”

20. Art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ statuează că:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.”

21. Art. 243, alin. (2) din Codul administrativ stabilește că:

„Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

22. Art. 385 alin. (1) din Codul civil prescrie că:

„Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

23. Pct. 82 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr.1457 din 30 decembrie 2016 prevede că:

„Trimiterile poștale cu mențiunea „Predarea în mâna proprie”, „Citație” sau „Înștiințare” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 242 din Codul administrativ, instanța de recurs reține că recurentul a respectat acest termen, or, încheierea Curții de Apel Chișinău a pronunțată în data de 28 mai 2024, a fost expediată pentru notificare participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal la 03 iunie 2024. Potrivit avizului de recepție anexat la fila dosarului 78, Marcel Smochin a recepționat copia încheierii contestate la 14 iunie 2024.

Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Angela Corjan, a depus recursul în data de 01 iulie 2024.

25. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 243, alin. (2) din Codul administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

26. Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că în data de 14 noiembrie 2022, Marcel Smochin a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, terț executorul judecătoresc Nicolae Zmeu cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a reexamina plângerea.

27. Prin hotărârea din 14 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins acțiunea în contencios administrativ depusă de Marcel Smochin împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, terț executorul judecătoresc Nicolae Zmeu cu privire la anularea deciziei nr. 164 din 26 septembrie 2022, cu obligarea reexaminării plângerilor lui Marcel Smochin conform cadrului legal, ca neîntemeiată.

28. În data de 26 decembrie 2023, Marcel Smochin a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii contestate. Totodată, a menționat că argumentele în susținerea apelului vor fi formulate după recepționarea hotărârii motivate. (f.d. 52)

29. Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani la 18 martie 2024 a expediat în adresa lui Marcel Smochin hotărârea motivată din data de 14 decembrie 2023. (f.d.64)

30. Potrivit adeverinței poștale, rezultă că trimiterea poștală nu a fost reclamată de către Marcel Smochin, fiind returnată Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani la 17 aprilie 2024. (f.d.66, verso)

31. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 28 mai 2024 a declarat inadmisibil apelul depus de către Marcel Smochin, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termen.

32. Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Angela Corjan, a criticat soluția instanței de apel, indicând că aceasta este pripită și eronată, or, la materialele dosarului nu este dovada notificării hotărârii motivate.

33. Efectuând controlul judiciar al încheierii din 28 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, ori în corespundere cu art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit la art. 232, alin.(2) din Codul administrativ.

34. Articolul 232, alin. (2) din Codul administrativ prevede expres că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

35. În acest context completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Prin urmare, neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

36. Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor este prevăzut de o normă imperativă și trebuie executat întocmai. Așa, art. 232, alin. (2) din Codul administrativ stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului motivat este determinat doar de un singur eveniment – de la data notificării hotărârii motivate.

37. Din materialele dosarului rezultă că instanța de fond la 18 martie 2023, în temeiul art. 97, alin. (3), lit. c) din Codul administrativ, a expediat hotărârea motivată lui Marcel Smochin, prin poștă cu scrisoare recomandată. (f.d.64)

Trimiterea poștală expediată lui Marcel Smochin a fost returnată Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani cu mențiunea „nereclamat”.

Curtea de Apel Chișinău a reținut că la data de 17 aprilie 2024, hotărârea motivată a fost notificată lui Marcel Smochin, fiindu-i comunicată pe adresa indicată de el personal în cererea de apel nemotivată, dar care se confirmă și prin menținerea adresei din recurs.(f.d. 52,66,82)

38. Instanța de recurs apreciază această concluzie a instanței de apel ca fiind corectă, or, atât art. 105, alin. (1) și alin. (2) din Codul administrativ, cât și Regulilor privind prestarea serviciilor poștale aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016, reglementează situația în care

destinatarul nu este la domiciliu și trimiterea poștală nu poate fi înmănată unui membru matur de familie și anume că, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

39. La acest aspect instanța de recurs evidențiază că legislatorul la aliniatul 3 al art.105 din Codul administrativ a prevăzut expres că, înscrisul se consideră notificat odată cu atașarea înștiințării scrise.

40. În acest context, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge argumentul lui Marcel Smochin, precum că la materialele dosarului nu este dovada notificării hotărârii motivate, din motiv că destinatarul trimiterii poștale Marcel Smochin urma să depună diligență și să se prezinte la oficiul poștal pentru a ridica trimiterea poștală, acțiune care, la caz, nu a fost îndeplinită de către acesta.

41. Astfel, instanța de recurs constată că hotărârea motivată se consideră a fi notificată lui Marcel Smochin în data de 17 aprilie 2024.

42. Raportând circumstanțele menționate la prevederile art. 63, alin. (1) din Codul administrativ și art. 385 alin. (1) din Codul civil se constată că în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a apelului motivat este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării hotărârii motivate, adică ziua de 18 aprilie 2024, iar ultima zi fiind data de 17 mai 2023, ora 24:00.

43. Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că Marcel Smochin nu s-a conformat prevederilor art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, or apelul motivat nu a fost depus.

44. Mai mult, Portalul Național al Instanțelor de Judecată atestă faptul că instanța de fond a publicat hotărârea motivată la data de 15 aprilie 2024, iar apelantul, cunoscând despre caracterul public al hotărârilor judecătorești și că acestea sunt publicate nu a depus diligența necesară de a lua cunoștință cu hotărârea motivată și a prezenta motivarea apelului instanței de apel.

45. Astfel, este în afara oricărui dubiu că recurentul nu a depus apelul motivat în termenul legal prevăzut la art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, deși, a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a prezenta apelul motivat în interiorul termenului legal.

46. În urma celor constatate completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în modul expres prevăzut și în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

47. În corespundere cu prevederile art. 24, alin. (1) din Codul administrativ, Marcel Smochin urma să îndeplinească obligațiile cu bună-credință.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte modul și termenul prevăzut de lege, ori termenul de depunere a apelului motivat este imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestei condiții atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac. Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a apelului motivat se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al apelantului Marcel Smochin, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

48. Astfel, prin prisma art. 24, alin. (1) din Codul administrativ, Marcel Smochin inițiind acțiune în instanța de judecată, avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă să se intereseze de soarta dosarului, să primească hotărârea motivată, care i-a fost expediată la domiciliu și să prezinte apelul motivat în termen. Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a drepturilor de acces la instanță și declararea căii de atac (apelul), în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 232, alin. (2) coroborat cu art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

49. Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

50. Astfel, soluția instanței de apel, de a declara apelul inadmisibil, este în concordanță cu prevederile art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ, or termenul de depunere a apelului motivat este imperativ, iar prelungirea acestuia prin explicarea lacunele apelului, ar încălca principiul securității raporturilor juridice.

51. Sub acest aspect completul de judecată notează că legiuitorul a instituit termenul imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac efectuată necorespunzător și în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

52. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse

foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

53. În lumina acestor circumstanțe, instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de către Marcel Smochin împotriva hotărârii din 14 decembrie 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani.

54. Conjunctura situației de fapt constatată de instanța de recurs și concluziile trase profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia cu menținerea încheierii contestate.

55. Ținând cont de cele expuse și în temeiul 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de către Marcel Smochin reprezentat de avocatul Angela Corjan.

Menține încheierea din data de 28 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Marcel Smochin împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, terț executorul judecătoresc Nicolae Zmeu cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a reexamina plângerea.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă